Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 142. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ЧЕРВНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 22, 1977 No. 142. VOL. LXXXIV.

УНС вислав дивіденди для членів на суму півмільйона долярів, закликає до пожертв на Фонд Наглої Потреби

Джерзі Сити. — Загальна сума дивіденд, що їх в половині цього місяця вислано з Головної Канцелярії Українського Народного Союзу секретарям Відділів для передачі членам УНС, досягає в цьому році півмільйона долярів — інформує головний касир пані Уляна Дячук, пригадуючи рівночасно вже 16-літню традицію рівночасного звернення до членів, щоб одержані і підписані ними ці дивідендові чеки повертали до Головної Канцелярії, жертвуючи ці свої дивіденди на Фонд Наглої Потреби. Як відомо, цей Фонд був встановлений Головним Урядом УНС на річному засіданні в травні 1960-го року із виключним призначенням „на рятунок життя і волі українців". Досі в цьому Фонді закумульовано вже кругло 45,000 долярів та виасигновано понад 16,000 долярів на призначені резолюцією цілі. Минулого року на цей Фонд вплинуло у формі звороту підписаних дивідендових чеків від членів 4,296.37 долярів. У зв'язку з тим, що в теперішній ситуації великих загроз для українського народу та оборонців його людських і національних прав в Україні можуть кожного дня заіснувати потреби і можливості спеціяльних оборонно-рятункових акцій, Головний Екзекутивний Комітет УНС очікує масового відгомону на цей його заклик щодо пожертв дивідендових чеків на Фонд Наглої Потреби.

28 нових секретарів і організаторів УНС беруть участь у вишкільному курсі на Союзівці

Союзівка, Кергонксон. — 28 нових відділових секретарів і організаторів Українського Народного Союзу зголосилося й бере участь у вже сьомому з черги центральному вишкільному курсі, який відбувається протягом цього тижня на цій виховно-відпочинковій оселі УНСоюзу. Ці курси влаштовує Головний Екзекутивний Комітет і їх організує Організаційний відділ під проводом головного організатора Степана Гавриша, який є керівником курсу, програму якого заплянували, разом з ним, головний секретар Володимир Сохан і головний касир пані Уляна Дячук. Відкриття курсу відбулося вже в неділю, 19-го червня, у вечірніх годинах. Відкрив його головний предсідник Йосип Лисогір словом про братерський рух в Америці і УНСоюз, Степан Гавриш познайомив курсантів з програмою курсу, а директор Союзівки Володимир Квас із побутовими справами на Союзівці. Виклади, після яких є запити і відповіді, почалися в понеділок, 20-го червня, і їх темою є такі справи, як основи життьового забезпечення, значення вишколу для секретарів і організаторів, життьове забезпечення в комерційних і братських установах, оформлювання нових членів, „наш товар", обчислювання членських вкладок, місячні розрахунки і звітування, психологія забезпеченевої акції, користі з членства в УНСоюзі, нові роди забезпечення та цілий ряд подібних справ і проблем, що їх зустрічають відділові секретарі і організатори в своїй праці. Викладачами на курсі, крім згаданих головних екзекутивних урядовців; головного предсідника Йосипа Лисогора, головного секретаря Володимира Сохана, головного касира Уляни Дячук та головного організатора Степана Гавриша, керівника цих курсів, беруть участь обласні організатори Василь Оріховський і Богдан Дейчаківський та знавець забезпеченевого діла Богдан Катамай. У програмі передбачені також одноразові виступи заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса та ред. А. Драгана. На середу, 22-го червня, заплянований відвідини курсантів в Головній Канцелярії УНС в Джерзі Сиmassive.

На початку курсу його учасники обрали собі самоуправу в складі: Михайло Сорока — староста та члени: Степан Горалевський, Марія Кульчицька, Микола Шеремета, Віра Напора, Олександра Дольницька та Роман Горнич.

Купці і підприємці Філядельфії організуються

Філядельфія (З. К. — т). — Результатом приїзду організаційного референта Централі Т-ва Купців і Промисловців д-ра Богдана Старуха з Чікаго до Філядельфії, було створення Ініціятивної Групи з-поміж купців і підприємців та заінтересованих громадян для скликання сходин і вибору нової Управи, бо ця ділянка у нашому зорганізованому житті у Філядельфії цілком завмерла.

14-го червня такі сходини відбулися і на них обрано Тимчасову Управу СУКІП в такому складі: О. Борецький (голова), С. Новаківський (писар), О. Татуньчак, Я. Кухтин, Б. Послушний і Я. Савчин (члени). Д-р В. Бандера і мгр З. Квіт погодились допомогти поширенню інформації про розвиток цієї відновленої організації у Філядельфії і околиці.

Рішено взяти участь у Загальному З'їзді СУКІП у днях 25-27 червня 1977 р. у Ґлен Спей, намічено інформаційні Сходини на початок жовтня з визначним доповідачем і ширші Загальні Збори на початок грудня для вибору постійної і ділової Управи СУКІП-у.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ В-ВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

Ню Йорк. — Рада Директорів В-ва „Червона Калина" подає до відома, що в суботу, 25-го червня ц. р. о год. 11-ій ранку, тут в приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій евеню, кімната 22, відбудуться Загальні Збори членів українського Кооперативного Видавництва „Червона Калина".

КУРС УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНЦІВ

Союзівка. — Від 9-23-го липня ц. р. тут відбуватиметься курс українських народних танців під проводом Петра Марунчака. Консультантом цього курсу буде Валентина Переяславець. Оплата виноситиме 100.00 дол. тижнево, включно — перебування і курс. Зголошуватись — Союзівка: Ukrainian National Ass'n Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641.

Представники УЛТПА увійшли до керівних органів УККА

Ню Йорк (УККА). — Дня 11-го лютого 1977 р. відбулися у Чікаґо наради між членами керівних органів УККА та членами спеціяльної комісії Головної Управи Українського Лікарського Т-ва Північної Америки для розгляду проблем, зв'язаних із XII Конґресом Українців Америки.

У висліді позитивних нарад, Головна Управа УЛТПА погодилася на спільний комунікат, що був проголошений в українській пресі, і заявила дальшу підтримку і активну участь у праці керівних органів Українського Конґресового Комітету Америки. Своє становище Головна Управа рішила передати до апробати Загальним Зборам УЛТПА, що були заплановані на кінець травня ц. р. в Чікаґо. Вони відбулися в днях 28-29 травня ц. р. і в них, з рамени Екзекутиви УККА, взяв участь інж. Дмитро Григорчук.

В листі із Головної Управи УЛТПА з 15-го червня ц. р., повідомлено канцелярію УККА, що ті 17-ті Загальні Збори УЛТПА рішили приступити до керівних органів УККА, і Головна Управа на своєму засіданні в дні 8-го червня ц. р. делеґувала до Езекутиви УККА д-ра Ахиля Хрептовськоого, а до Крайової Ради д-ра Петра Моцюка. Всі ті одинадцять точок, які були дискутовані в Чікаґо на пропозицію делегата УЛТПА і обговорені на засіданнях Екзекутиви і Крайової Ради УККА, будуть подані в найближчому часі „Конґресових Вістей УККА".

Розгортається видання збірника про українців Філядельфії

Філядельфія (В-УККА). — На звичайному місячному засіданні управи Відділу УККА у Філядельфії в дні 15-го червня, 1977 р., в центрі уваги була підготова збірника про українців Філядельфії, влаштування українського Фестивалю Музики, пісні й танку на загально-міському форумі й оборона людських і національних прав українського народу.

В засіданні, що ним проводили на переміну голова Відділу, проф. д-р Петро Стерчо і заступник голови інж. Михайло Нич, взяло участь 23 члени Управи, і в тому й новоделеґований представник Пласту, проф. д-р Володимир Бандера. Секретарював Володимир Повзанюк.

У своєму звіті з діяльности голова Відділу поінформував, що він, згідно з рішеннями Загальних Зборів Відділу з 5-го березня 1977, виготовив загальний плян збірника про українців Філядельфії, що обіймав би насвітлення існуючого стану й історичного розвитку кожної важливішої ділянки організованого життя українців міста, в якому зродилася незалежність Америки. Він, як головний редактор цього збірника, вже запросив 37-ох спеціялістів до написання статтей на різні теми організаційного, релігійного, господарського, культурного, політичного, виховно-освітнього і т. п. життя. Відгук на цей почин ентузіястичний. Сьогодні вже всім ясно, чому слід зробити підсумки розвитку української громади кожного більшого скупчення саме тепер, ще в добі першого сторіччя масового поселення. Проф. Стерчо висловив надію, що вдасться придбати фінансові засоби на саму публікацію збірника, бо авторів просив працювати в самому почутті громадського обов'язку.

Фестивалева Комісія, що її очолює проф. д-р Наталія Пазуняк, поінформувала приявних, що програма вже скомплектована, а квитки вступу до Рабин Гуд Іст на Український Фестиваль музики, пісні й танку, що має відбутися в п'ятницю, 5-го серпня 1977 р., вже можна набувати. Філядельфійські щоденники вже подали цілосторінкові оголошення про серію фестивалів, а в тому й українського. Інж. Нич інформував, що ще багато труду треба доложити для виготовлення інформаційного матеріялу, а зокрема в продажу квитків, частина доходів з яких може принести й Відділові УККА на покриття бюджету фестивалю в висоті понад 9,000.00 дол. Управа Відділу надіється, що не тільки ук-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Нафта з Аляски вже тече нафтопроводами

Прудо Бей, Аляска. — У понеділок, 20-го червня, з північної частини Аляски почала в проводах текти нафта до портового міста Вальдез, яке положене біля 800 миль на південь. Після 8-річної конструкції, перша нафта з багатих піль коло місцевости Прудо Бей потекла нафтопроводом. Надіються, що незабаром нафтоналивні кораблі у Вальдезі будуть транспортувати біля 600,000 бочок нафти денно до різних частин ЗСА, а вже осінню цього року — 1.2 мільйона бочок денно. Нова нафта з Аляски повинна полегшити енерґетичну проблему ЗСА, але вона її цілком не розв'яже, бо Америка кожного дня вживає коло 17.4 мільйонів бочок нафти. Однак, в північній частині Аляски також відкрито великі поля природного газу і вже виготовляють пляни щодо розбудови проводів для цього роду пального.

Нафтові поля біля Прудо Бей відкрито 9 років тому і незабаром почали розбудовувати нафтопровід, який перетинає той стейт з півночі на південь. Конструкція натрапила на труднощі з уваги на опозицію організацій, які зацікавлені збереженням довкілля. Після кількох судових розправ і кількамісячної задержки, нафта почала текти з Прудо Бей минулого понеділка.

Стейти не мусять покривати коштів всіх абортів.

Вашінґтон. — Найвищий Суд ЗСА у понеділок, 20-го червня, 6-ма голосами проти 3-ох вирішив, що ні Конституція, ані теперішні федеральні закони не вимагають, щоб стейти видавали фонди з програми „Медікейд" на покриття коштів абортів, хібащо життя матері загрожене. Суд також вирішив, що міста і містечка, які утримують публічні шпиталі, можуть, якщо бажають, заборонити „селективні" аборти, тобто у випадках, коли життя матері не є під загрозою. Рішення Найвищого Суду не означає, що стейти і міста мусять забороняти аборти, але стейтові і міські уряди можуть це зробити, якщо хочуть, відмовленням фондів і шпиталів для абортів. Коментатори вказують, що рішення Найвищого Суду — це преважлива перемога для тих організацій та осіб, які з релігійних чи інших причин противляться абортам.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ РЕКОМЕНДУЄ НАГОЛОШУВАТИ В БЕОҐРАДІ ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Вашінґтон. — В середу, 15-го червня, Палата Репрезентантів одноголосно схвалила спільну конґресову резолюцію ч. 249, яка закликає делеґацію ЗСА на Београдській конференції наголошувати питання пошанування чи порушення тих постанов Гельсінкських домовлень, які стосуються людських прав.

У вівторок, 14-го червня, цю Резолюцію спершу схвалила Комісія Палати Репрезентантів для міжнародних зв'язків, день пізніше, завдяки наполегливим старанням демократичного конґресмена Данте Фасцела з Фльориди та республіканського конґресмена Едварда Дервінського з Іллиной, резолюцію схвалила ціла Палата.

В резолюції м. ін. сказано: „Вирішено Палатою Репрезентантів (зі згодою Сенату), що в опінії Конґресу З'єднаних Стейтів делеґація ЗСА на підготовчій нараді в Беоґраді повинна зробити все можливе, щоб запевнити, щоб порядок нарад на остаточну сесію містив відповідну, одверту і серйозну виміну поглядів між учасниками-державами щодо застосування принципів Заключного Акту першої Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва, як теж щодо дотримання і недотримання всіх його постанов, включно з представленням і ґрунтовним обговоренням всіх порушень Заключного Акту, зокрема тих, які стосуються універсальних гуманітарних ідеалів".

Підтримуючи Резолюцію ч. 249 на сесії цілої Палати Репрезентантів, конґресмен Дервінські заявив, що Резолюція правильно віддзеркалює зацікавлення Конґресу і цілого американського народу питанням людських прав та перестеріг, що на Београдській конференції Совєтський Союз і його сателіти вживатимуть різні заходи, щоб відвернути увагу від питання стану людських прав у СССР та інших комуністичних держав Східньої Европи.

Брежнєв прибув до Франції на триденні наради

Леонід Брежнєв (зліва) під час зустрічі і розмови з французьким президентом Валерієм Жіскаром д'Естеном.

Париж. — Генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв, який від минулого четверга, 16-го червня, теж займає пост голови Президії Верховної Ради СССР, тобто „президента" Совєтського Союзу, в понеділок, 20-го червня, прибув до Парижу на триденні переговори з французьким президентом Валерієм Жіскаром д'Естеном. Брежнєва вже вітали церемонією, яка призначена для голів держав, тобто 101 гарматнім вистрілом.

Передбачається, що під час нарад будуть заторкнені такі питання, як дальша доля детанту, справа атомової зброї, поліпшення торговельних зв'язків між СССР і Францією, як теж ситуація на Близькому Сході та в Африці.

Відвідини Брежнєва відбуваються саме в час, коли відносини між Совєтським Союзом і ЗСА дещо погіршилися. Москва також в минулому, завжди старалася поліпшити зв'язки з Парижем тоді, коли наступало погіршення відносин між Америкою і СССР. Так було за президентури Шарля де Голля і так є тепер.

На летовищі Орлі президент Жіскар д'Естен заявив Брежнєву, що з усіх европейських держав „тільки Франція та Совєтський Союз можуть надати детантові печать автентичности", а Брежнєв зазначив, що головною темою нарад власне буде „політика детанту та запевнення безпеки народам світу".

Перед своїм відлетом з Москви Л. Брежнєв натякнув кореспондентові французької газети „Ле Монд", що в Парижі старатиметься переконати французький уряд, щоб приклав зусиль, щоб на Београдській конференції Захід „виявив здержливість" щодо питання людських прав, як теж сказав, що старатиметься здобути підтримку Франції для становища Совєтського Союзу у переговорах із ЗСА щодо нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї.

Під час цих відвідин Франції Брежнєв правдоподібно не зустрічатиметься із Жоржем Марше, лідером французької комуністичної партії, бо Москва невдоволена „незалежною політикою" цієї компартії, як теж компартій Італії та Еспанії.

Напередодні прилету Брежнєва французькі чинники подбали, щоб з Парижу „виїхали" відомі противники Совєтського Союзу, але еміґранти із СССР та інших комуністичних держав Східньої Европи все одно плянують протестні демонстрації.

Менахем Беґін формально став прем'єром Ізраїля

Єрусалим. — У вівторок, 21-го червня рано, Менахем Беґін, провідник політично правої коаліції Лікуд, формально перебрав пост прем'єр-міністра Ізраїля, здобуваючи вотум довір'я в Кнесеті, тобто ізраїльському парляменті. Народжений у Польщі, Менахем Беґін таким чином став 6-им з черги прем'єром тієї держави. У вівторок він представив 12 членів свого кабінету, залишаючи три кабінетні пости тимчасово необсадженими.

У своїй першій промові як прем'єр, Беґін — відомий із своїх поглядів, що Ізраїль не повинен звільняти арабських територій, окупованих Ізраїлем в наслідок кількох війн — не згадував нічого про майбутні кордони Ізраїля, натомість заявив, що метою його уряду є запобігти дальшим війнам на Близькому Сході.

ПИСЬМЕННИКИ СВІТУ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ М. РУДЕНКА

Андрій Каркоць

Софія, Болгарія (УІС „Смолоскип"). — 38 письменників світу звернулися листом-апелем до конференції письменників Европи, ЗСА і Канади, сиґнаторів Гельсінкських Угод, домагаючись звільнення голови київської Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод Миколи Руденка. Конференція ця відбувалася від 7 до 14 червня в столиці Болгарії, Софії. В п'ятницю, 10 червня, на пресовій конференції письменницького форуму всі листи-петиції з ориґінальними підписами письменників передав президії Андрій Каркоць, представник Комітету Гельсінкських Ґарантій для України (Вашінґтон) і „Смолоскип-у", який є головою Комітету Оборони В. Мороза у Міннесоті (ЗСА).

Подаємо повний текст листа і список письменників, які його підписали:

До Міжнародної Конференції Письменників, Софія, Болгарія, 7-14 червня 1977 року, присвяченій темі: „Письменник і мир: Гельсінкський Дух і Обов'язок мистців культури".

Дорогі колеги:

Мене дуже турбує доля двох з-поміж нас — українських письменників Миколи Руденка і Олеся Бердника.

З огляду на їхню діяльність в обороні людських прав, будучи членами Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, Микола Руденко перебуває в ув'язненні від 5 лютого, а Олеся Бердника переслідують і йому відібрали право на еміграцію. Обидвох їх виключено зі Спілки Письменників, а їхні твори заборонено друкувати в останніх роках.

Якщо ця Конференція хоче осягнути свою ціль, то її учасники мусять виступити на оборону своїх двох колег, яких переслідують за те, що вони в дусі Гельсінків хотіли запевнити введення в життя ідеалів миру і людських прав, саме тих ідеалів, яким присвячена ця Конференція.

Я прошу Конференцію звернутися до Совєтського Уряду та домагатися звільнення Миколи Руденка з запевненням йому творчої праці, а Олесеві Бердникові права на еміграцію.

Arthur Koestler, London, England; Friedrich Durenmat, Neuchatel, Switzerland; Leonie Adams, New Milford, Conn., U.S.A.; Edward Albee, New York, N.J., U.S.A.; Joseph Bruchac III, Greenfield Center, N.Y., U.S.A.; Prof. H. Brugmans, Leuven, Belgium; Allan Bullock (Lord Bullock), Oxford, England; G. T. R. Cairncross, Filey, N. Yorkshore, England; George Canellos, Psychico (Athens), Greece; A. Bessel, Montreal, Canada; Andrei Codrescu, Monte Rio, Cal., U.S.A.; Robert Creeley, Buffalo, U.S.A.; Ronald Duncan, N. Davonshire, England; William Claire; Jeannie Ebner, Vienna, Austria; Luc Estang, Paris, France; Edvin Forest, New York, N.Y., U.S.A.; Kimon Friar, Athens, Greece; Xen Fritton, Paradise, Calif., U.S.A.; David Garnet, Monteug, France; Helen Gardner, Oxford, England; Stella Gibbons, London, England; Herbert Gold, San Francisko, Calif., U.S.A.; Jan H. de Groot, Arnhem, Holland; Daniel Guerin, Paris, France; Edward Krichel; Warren Leamon; Bernard Malamud, Bennington, Verm., U.S.A.; Marion Montgomery, Athens, Georgia, U.S.A.; Iris Murdoch, Oxford, England; Anne Roiphe, New York, N.Y., U.S.A.; Pierre Seghers, Paris, France; Michael Mott, Atlanta, Georgia, U.S.A.; Richard G. Stern, Chicago, Ill., U.S.A.; Jesse Stuart, Hallow, Ky., U.S.A.; Paddy Chaefsky, New York, N.Y., U.S.A.; Wallace Markfield, Port

(Закінчення на ст. 4-ій)

В Чікаґо відбулася велика „демонстрація совісти"

Чікаґо. — Понад 300 мешканців цього міста перевели 72-годинну демонстрацію, — від четверга, 16-го червня, до суботи, 18-го червня, — якою бажали підкреслити своє затривоження постійним порушуванням людських прав у Совєтському Союзі. Демонстрація відбулася саме в час, коли розпочала свою діяльність Београдська конференція, яка має на меті розглянути наслідки Гельсінкської угоди, яку в 1975-му році підписало 35 держав, включно з СССР.

У цій демонстрації, яка відбулася в Громадському Центрі ім. Ричарда Дейлі та проходила під назвою „Демонстрація совісти", взяли участь різні національні групи: українці, лотиші, чехи, поляки, білоруси, хорвати, естонці, литовці, німці, кубинці та еспанці.

Головними промовцями під час української програми, яка відбулася в суботу в 11-ій год. ранку, були д-р Борис Антонович, республіканський член Іллинойської Стейтової Асамблеї, та мгр Уляна Целевич, голова ОЖ ОЧСУ.

Д-р Антонович заявив, що підтримує становище президента Джіммі Картера щодо оборони людських прав, додаючи, що закликатиме американську делеґацію на Београдську конференцію, щоб не послаблювала свого становища відносно людських прав і не брала під увагу помилкового твердження, що така оборона нібито шкодить дисидентам у Совєтському Союзі. Називаючи дисидентів у СССР „героями нашої доби", асемблімен Антонович сказав, що вони не є пересічними особами, які турбуються тільки матеріяльним добробутом чи одержанням виїздної візи, а свідомо вибрали стати мучениками, якщо цього потрібно, щоб знищити тиранію совєтської влади.

Промовляли також республіканський конґресмен Генрі Гайд із Іллиной, стейтовий сенатор Норберт Косіньскі та комішенер Дольорес Фостер. Конґресмен Гайд заявив, що вестиме кампанію за звільнення Юрія Шухевича.

Учасники демонстрації, зокрема члени молодечих організацій, поклали вінок біля вічного вогню в пам'ять президента Джона Ф. Кеннеді, а сурмач із оркестри СУМА відіграв траурну мелодію.

На початку демонстрації молитву провів о. Теодор Білецький, а в кінці демонстрації молитву змовив о. Коцур.

Місцеві засоби масової інформації, між ними телевізійні русла 2 і 5, інформували про перебіг цієї „Демонстрації совісти".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Даремна спроба

Побоюючись, що держави вільного світу, зокрема ЗСА, на Београдській конференції справедливо видвигатимуть справу ламання Совєтським Союзом Гельсінкських домовлень, спеціяльно тих постанов, які стосуються пошанування людських прав, Москва старається знеславити виступи президента Джіммі Картера в обороні людських прав, заявляючи, що ці виступи нібито мають на меті відвернути увагу світу від ,,нових небезпечних перегонів у зброєнні", запляннованих Вашінгтоном. Такий закид в бік американського уряду появився в ,,Правді" з неділі, 19-го червня, де теж сказано, що своєю кампанією оборони людських прав у комуністичних державах президент Картер добився того, що західньоевропейські країни виявляють готовість скріпити свою оборонну спроможність.

Очевидно, що не Вашінгтон, а Москва старається відвернути увагу світу від дійсної ситуації. Як сказав президент Картер, його кампанія в обороні людських прав ,,збентежила Совєтський Союз та інші держави з тоталітарними урядами...драматизуючи справу та викликаючи свідомість питання людських прав серед усіх державних мужів". Приклади порушення політичних, національних, громадських, релігійних і загальнолюдських прав совєтськими властями появляються майже кожного дня на сторінках світової преси і тому Москва зробила спробу відвернути увагу світової опінії від питання людських прав та спрямувати її на ,,перегони в зброєнні".

Але і тут Москва не може надіятися на успіх. Усім бо відомо, що не ЗСА, а Совєтський Союз постійно розбудовує свою військову силу, призначуючи все більші і більші суми грошей на нові роди зброї та на збільшення кількости існуючої зброї. Президент Картер ще в березні представив кремлівським верховодам справедливий плян щодо обмеження чи навіть зменшення стратегічної атомової зброї, але Москва ці пропозиції відкинула. Причиною відкинення Кремлем пропозицій ЗСА було те, що від самого початку існування СССР аж посьогодні економіка тієї комуно-російської імперії була і далі є воєнною економікою, спрямованою на підготову до війни і цілком підпорядкованою марксистсько-ленінській ідеології, кінцевою метою якої є завоювання світу. Дійсно ефективний договір щодо обмеження атомової зброї перешкодив би цим плянам Москви і тому вона відкинула справедливі пропозиції Вашінгтону.

Тоді, коли в Америці на оборонні цілі призначується порівняльно малу частину державного бюджету, то в Совєтському Союзі видатки на військовий сектор мають незаперечне першенство. Виробництво військового устаткування, зокрема різних родів зброї, має пріоритет над виробництвом продуктів широкого вжитку і тому мілітарний сектор совєтської економіки може похвалитися значними успіхами, а цивільний сектор тієї економіки опинився далеко позаду країн Заходу. Протягом цілого періоду існування ,,політики детанту" Москва продовжувала розбудовувати свою військову силу з тією самою наполегливістю, як це робила за часів ,,холодної війни". Говорячи про потребу ,,міжнародної розрядки", кремлівські ватажки використовують політику детанту для скріплення своєї військової сили і для поширення своїх впливів на всі обширі.

У світі цих фактів Москва даремно старається ,,доказати", що ЗСА ,,підготовляються до нових небезпечних перегонів у зброєнні". Даремні теж спроби Кремля знеславити виступи президента Картера в обороні людських прав, бо ці виступи базовані на незаперечних фактах і мають на меті поліпшити долю людства, а не відвертати увагу світу від видуманих в Кремлі ,,військових плянів" Вашінгтону.

Треба надіятися, що заходи Москви відвернути увагу світу від постійного порушення людських прав у Совєтському Союзі, як теж від постійної розбудови військової сили СССР, будуть видвигнені на Београдській конференції делегаціями країн вільного світу. Ця конференція дає Заходові знаменну нагоду представити Москву у всій її забріханості.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ

ШЕВЧЕНКО І БРАКОНЬЄР

Минули Шевченкові дні, затихли промови й пісні під монументом Поета в Вашінгтоні, пішли зів'ялі вінки звичайним шляхом до інсінерейторів на Фрет Толтен. Тільки час від часу спізнений гість, Тарасів земляк, зупиняється біля пам'ятника, перечитає зайвий раз написи, може зробить знімку, може постоїть хвилину в задумі і може навіть переживе хвилювання, відтворюючи Шевченкову долю, від першого крику дитини в кріпацькій хатині в Моринцях до бронзових і мармурових монументів по цілому світі. Якщо він уперше зустриться віч-на-віч з Шевченком в столиці Америки, то може кине критичним оком на пам'ятник і його оточення, щоб виробити собі, як це пристоїть шануючому громадянинові, свою власну й особисту думку про те, чи гарний і по-мистецьки виконаний цей пам'ятник, чи правильно, що молодий Шевченко і без вуса, чи добрі англійські переклади Шевченкових слів, чи гідне місце знайшли йому в столиці світу...

Одначе, Шевченковий монумент ніколи не осамітнений: він має гостей — туристів цілий круглий рік, а зокрема в перших весняних днях і Фестивалю Японської Вишні у Потомак Парку. Він позначений на туристичних і автомобільних мапах столиці і включений в провадженні мандрівки по місті, особливо, коли вони ведуть до славної ,,Вулиці Амбасад" —,,Ембасі Роуд", яка починається практично біля південного кінця Шевченкової площі.

Добре знають його і дипломати, яким дорога до Державного департаменту веде біля пам'ятника. Звик до цього руху бронзовий Шевченко від тринадцяти років і вже став він буднем у столиці.

Але цього року пробудився будень, і пам'ятник та Шевченкове ім'я несподівано дістали розголос у столиці Америки. Справді, інколи розголос і пропаганда, це не вислід плянування й розумової акції, а просто наслідок непередбаченої, випадкової події чи ситуації. Так було і цього року у місяці квітні.

Ми що добре пам'ятаємо день 27-го червня 1964-го року, коли столиця З'єднаних Стейтів Америки заговорила про Тараса Шевченка.Того дня,під аплодисменти біля сотні тисяч схвильованих українців, 34-ий президент ЗСА Двайт Д. Айзенгавер відслонив тут пам'ятник найбільшому поетові України. Були знімки й статті в газетах і промови в Конгресі про поета-пророка...Це було майже тринадцять років тому.

І ось недавно заговорила знову преса, заговорили в Конгресі і заговорили в Білому Домі про Тараса Шевченка, але не про того самого, бронзового на мармуровому п'єдесталі у Вашінгтоні, а про іншого: про старий, поржавілий, залізний корабель, що плаває по морях під прапором Совєтського Союзу і має назву ,,Тарас Шевченко". Він ловить рибу де вільно і де не вільно, і ось останньо робив це у прибережних водах Америки. І ось берегова охорона цієї країни притримала його і привела — під прапором З'єднаних Стейтів до Бостонського порту, де й віддала його капітана під суд. Очевидно, суд-судом, і уряд не має великого впливу на його рішення, але дипломатична гра велась у Вашінгтоні.

А в столиці один часопис, ,,Вашінгтон Стар", помістив на своїх сторінках дві великі знімки: одна з відкриття президентом Айзенгавером пам'ятника Шевченкові в 1964-му році, а друга — з корабля-тральщика ,,Тарас Шевченко", як впливає до Бостонського порту під американським прапором. Обі знімки получені змістом статті, автор якої висловлює дуже актуальні думки. Він твердить, що оце вже вдруге український національний герой-поет виступає посмертно як учасник у безперервній ідеологічній суперечці між З'єднаними Стейтами Америки та Совєтським Союзом. Уперше було це тоді, коли відкривали в Вашінгтоні пам'ятник Шевченкові. Тоді говорено про давно вже померлого поета як про того, кого переслідував царський російський уряд за вислови любови до України і який був духовим предтечею проти совєтських борців за волю. Але, каже стаття, тоді було мало відомо, що совєтський уряд, використовуючи переслідування Шевченка царським режимом, оголосив його одним із предтеч большевицької революції. Його ім'я і постать популяризовано: між іншим, більше чим 1.600 будинків, фабрик, колгоспів тощо, включно з 190 міст і сіл, носять ім'я Шевченка. Та це, каже автор статті — свого роду браконьєрство, тобто незаконне, безправне полювання, в тому випадку літературне браконьєрство — коли совєтський уряд присвоює собі як совєтського героя, цього проти-російського, національного героя совєтським большевизмом поневоленої України.

І ось тепер новим браконьєрством, нелегальною ловлею риб в територіяльних водах Америки, займається совєтський корабель, якому дали назву ,,Тарас Шевченко". І так ім'я померлого Поета вдруге виступило на арену совєтсько-американських суперечностей. Такі міркування американського журналіста і така його аналогія між двома Шевченками: пам'ятником у столиці Америки і совєтським рибальським кораблем, що займався браконьєрством.

Колись, живий Шевченко мріяв про новий і праведний закон, якого сподівався від Америки. Ця його мрія увіковічнена на його пам'ятнику в Вашінгтоні. Тепер, корабель ,,Тарас Шевченко" приплив до Америки і тут, саме тут, поламав американський закон. Дивний збіг обставин. Тральщик ,,Тарас Шевченко" напевно хотів тільки зловити якнайбільше риби, хоч би з чужої води. Але, зовсім нехотячи зробив розголос поетові Тарасові Шевченкові і його боротьбі за новий закон.

ЮСТ

І. Вовчук

БРЕЖНЄВСЬКА ПОКАЗУХА

(1)

В імперському царстві СССР відбувається чергова активізація суспільного життя країни. Почалось, за велінням кремлівського хана КПСС, обговорення проєкту нової конституції СССР — брежнєвської показухи. З усіх кінців большевицької імперії до редакцій газет пливуть листи зі схваленням проєкту конституції. Трудівники ланів, робітники фабрик і заводів, науково-технічна образованщина, літературно-мистецькі цехи різних шаблів — все поспішає висловити признання Брежнєву і партії за схвалення проєкту Конституції, ,,яка, закріпляючи здобутки соціялізму, поширює права людей — будівників соціялізму". ,,Підтримуємо і схвалюємо!" — слухняно постановляють з виступів мельністю на чисельних зборах в цехах, бригадах і колективах.

,,Всенародне обговорення цього променистого документу соціялістичної доби, — пише отечественний цуцик Ю. Збанацький, — безумовно викличе небувале трудове і творче піднесення будівників комунізму, стане надихаючою силою і в нашій творчій та громадській роботі могутнім стимулом небувалого розмаху соціялістичного змагання за гідну зустріч 60-річчя Великої Жовтневої Соціялістичної Революції" (,,Літературна Україна", 31 травня). В наведеному уривкові — стиль піднесеного життя, що його ,,надихує" партія. Навіть безміри усердний в низькопоклонному вихваленні большевицького обмосковлення життя неросійських націй — Ю. Збанацький видихався і жде чергового ,,надихання". В країні ,,зрілого соціялізму" витворено такі умови, за яких творчі люди не мають що сказати, а це чи не найбільша трагедія в житті людей.

Схвалюючи проєкт нової Конституції ,,важливий дороговказ життя", як то названо в ,,Правді" за 26 травня, всі обов'язково клянуться ,,розгорнути ударну працю з підвищеними соціялістичними зобов'язаннями у виконанні плянів. Бож в проєкті наголошено обов'язки людини сумлінно і віддано працювати для держави. Треба, — твердив Л. Брежнєв, — щоб кожна людина ясно усвідомила, що головна гарантія її прав кінець кінцем — це могутність і розквіт ,,Отечества". Тому кожний громадянин повинен почувати свою відповідальність перед суспільством, сумлінно виконувати свою повинність перед державою, перед народом.

За велінням володарів ЦК партії і її адміністративно-політичний апарат взявся напомповувати будівельників комунізму почуттям отечественної відповідальности, притягуючи їх на обговорення проєкту брежнєвської конституції. ,,Обговорення проєкту нової Конституції, — заявив Л. Брежнєв, — має стати справою першочергової ваги для всіх наших органів і всіх наших кадрів". Обговорення стало черговою політично-господарською кампанією і ведеться з великим розмахом в поєднанні з підготовою до відзначення 60-річчя большевицького владування з захопленням влади в житті.

Оперативність велика! Двадцять четвертого травня позачерговий пленум ЦК КПСС спеціяльно для цього скликаний, затвердив схвалений Політбюром проєкт конституції,4 червня,після ухвали Президії Верховної Ради(вже без Подгорного, якого усунено на пленумі з Політбюро) проєкта надруковано, а на другий день сторінки газет були забиті ентузіястичними ухвалами обговорення з різних частин імперії. Вимагаючи від партійних органів притягти на обговорення проєкту якнайширші маси (показ демократії), ЦК доручив і зобов'язав свій апарат брати під увагу критичні зауваги на недоліки в будові соціялізму і намагатись виправити їх, — показ світові ,,поширення і поглиблення" демократії.

[Продовження буде]

БАТЬКИ! Зв'яжіть заможну ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого глена!

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

[Підслухане]

А як стали писати звіти з отих медікерських зборів на Союзівці, то пропустили в протоколах таку преважливу дискусію на лавці під одним водограєм:

Він: —А знаєте, пані, — гіт нас всіх обрахувати, вписати до ,,реєстрованого війська", бо ростуть оті емерити, як гриби на дощі. Правда, оті ,,перемоклі" поволі від нас відходять, та зараз з'являються білими, круглими шапочками нові й нові ,,печериці".

Вона: — Хтось любить ,,печериці", а я волію ,,підпеньки", тільки не знаю, де за ними шукати. І, присівшись ближче до фарбованого сусіда, підморгнула легко бровою.

— Під ,,Києвом", пані, на Союзівці під ,,Києвом" за підпеньками розглядайтеся.Там тінисто і повно соснових пеньків.

— ,,Піп у дзвін — баба в калатало", — подумала кукурудзяна пані, та й зразу змінила тему.

— А знаєте, з отим численням справа, по-моєму, проста. Поїдьте, пане, в одну-другу оселю на якийсь там пікнік, чи хрестини, і зустрівши групу людей поздоровкайтесь з ними відомим привітом — добридень. Як тільки вчуєте їхнє гримке — добридень, зараз розстелиться біля вас густа, часникова атмосфера, наче шпитальна наркоза.

Відходить, бува, чоловік'яга на пенсію у вівторок, а в середу — гульк на базар, і вже тащить до хати два фунти часникової вибухової експльозії.

Елексір молодости, гадає, пенсійне евшан-зілля, чародійний, всемогучий любисток.

,,Бой, о бой!" — сказав би вмить американець.

Ото ж ловіть, записуйте отих новоспечених пташків, надійних, майбутніх членів часникової, особливої бригади.

А впізнати пенсійного не трудно. Чорний, тісненький піджак, застібнутий з трудом на обриваний ґудзик, солом'яний, тінистий бриник, жіноча парасолька в руках і дірковані черевики німецької фірми ,,Саламандра".

Ага, додала з зацікавленням пані. ,,Печериць", ,,підпеньок" і ,,лисичок" в майбутньому домі емерита буде багато, а чи трапляються в Кергонксонській околиці, на високих ніжках — козарі?

— Тут не трапляються, пані, зате у Детройті щеренько, як кажуть, зародили.

Отак балакало вкупочці двоє майбутніх льокаторів нового, ,,похилого" хмаросягу.

Він, із семи хрестиками заслуги на круглому, надутому торсі, вона — кукурудзяна ,,лисичка" з кожною років на плечах, та ще й з невеликим добавком.

Співали на соснах синиці, стукали дзьобами дятелі! ,,Піп у дзвін, баба в калатало..."

,,Еврокомунізм" може бути більшою загрозою для СССР — твердить Венс

Вашінгтон. — Державний секретар Сайрус Венс заявив під час інтерв'ю з кореспондентом італійської газети ,,Іль Темпо", яка виходить в Римі і віддзеркалює консервативні політичні погляди, що хоча ЗСА воліли б, щоб уряди в країнах Західньої Европи надалі залишились під контролею демократичних партій, то на випадок перебрання влади комуністами, шляхом вільних виборів, — це може вийти на більшу шкоду Совєтському Союзові, ніж державам Північно-Атлантійського Союзу (НАТО). Зазначуючи, що покищо не можна ,,доходити до остаточних висновків в цій справі", Венс сказав, що якщо комуністичні партії додержалися б своїх теперішніх заяв щодо відкинення принципу ,,диктатури пролетаріяту", як теж продовжували підтримувати принципи багатопартійности та пошанування політичних, громадських і загальнолюдських прав, то це могло б стати прикладом і заохотою для комуністичних країн Східньої Европи, тобто сателітів Совєтського Союзу, вимагати більших прав для себе і довести до зменшення впливів Москви. СССР — сказав Венс — тоді мав би перед собою поважну проблему, бо його контроля над світовим комуністичним рухом ще більше ослабла б.

Секретар Венс, однак, підкреслив, що уряд президента Джіммі Картера вважає, що перебрання влади комуністами в Італії, Франції, чи в Еспанії може мати теж негативні наслідки на стабільність вільного світу, але правдоподібно більше потерпів би Совєтський Союз, ніж держави НАТО. Венс ще раз повторив становище президента Картера, що хоча Вашінгтон волів би, щоб комуністи не входили в склад урядів Заходу, то Америка не повинна старатися впливати на громадян інших держав відносно їхніх політичних переконань.

Як відомо, з цим становищем президента Картера і секретаря Венса не погоджується колишній державний секретар Генрі Кіссінджер, який часто зазначує, що комуністи в урядах країн Заходу дуже послаблять оборонну спроможність НАТО.

УКРАЇНА ЛІТА 1977-го РОКУ

Вашінгтон (УІС ,,Смолоскип"). — Вашінгтонський Комітет Гельсінкських Гарантій для України оцим шляхом оприлюднює Меморандум ч. 5 Київської Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, який звернений до країн-учасниць Београдської наради. Подаємо повний текст оригінального звернення без будь-яких правописних чи інших змін.

УКРАЇНА ЛІТА 1977-го КРАЇНАМ-УЧАСНИЦЯМ БЕОГРАДСЬКОЇ НАРАДИ ЛІТА 1977-го. МЕМОРАНДУМ, Ч. 5.

Вступ.

Історична воля народу заявляє про себе в тій чи іншій формі, вияві, дії. Як потік у горах знаходить щілини, щоб пробити собі річище, так і динамічна суть народу знаходить собі виразників — синів свого духу, щоб дати іншим народам-братам знак своєї волі.

Українська Громадська Група сприяння виконанню Хельсінкських Угод — один з таких знаків.

Бюрократична структура Радянської Країни болісно й вороже сприйняла появу Групи Сприяння. За три місяці її існування було проведено органами безпеки по кілька брутальних, жорстоких обшуків на квартирах її членів з вилученням майже всього літературного, епістолярного та філософського архіву, документів Групи, ряду книг, котрі не мають ніякого відношення до справи тощо. Нарешті, 5-го лютого 1977 року заарештовано керівника Групи поета Миколу Руденка та члена Групи учителя Олексія Тихого без пред'явлення будь-яких звинувачення.

Чого жахаються ініціятори згаданого беззаконня і сваволі? Чим страшні їм люди, коли відкрито заявляють про свої переконання, запрошуючи до творчого, еволюційного діялогу керівні кола своєї країни та інших держав?!

Та мужність і відвертість, з якою Група виступила, показує, що її члени не ворожі ні Радам, ні революційним ідеалам Нового Світу, ні людяним ідеалам Соціялізму та Комунізму.

Яка потреба була в обшуках і арештах, коли всі документи Групи давалися в світ для оприлюднення?

Ми не робимо підпілля — і це показує, що ми збираємось повалити Радянський Лад.

Ми не боїмося дискусії — і це показує, що ми певні своїх переконань.

Ми готові, щоб наші ідеї були стверджені або відкинуті всенародним референдумом — і це доводить, що ми з радістю приймемо волю Нації.

Чи готова до цього бюрократична структура, котра має в своїх руках репресивний апарат, цензуру, слухняних виконавців, страх, посіяний ще в епоху Сталіна, але не розвіяний досі?!

Нас небагато, але ми стверджуємо, що воля Еволюції з нами! Тому ще й ще раз терпляче, дружньо, з надією звертаємось до керівних кіл країни: припиніть репресії проти чесних людей, які мислять не так, як догматики і ортодокси! Такі люди — надія грядущого! На таких людей можна покластися в грізний час — вони не зрадять! Чому треба боятися тих, хто говорить правду, ризикуючи життям, здоров'ям, особистим щастям?! Навпаки, їх треба запрошувати для конструктивних обговорень і дій.

Нормальна державна структура повинна бути зацікавлена в опозиції, бо критичні сили — то є знак і свідоцтво недовершености, а отже — можливости покращати ситуацію.

І навпаки — ,,всенародне схвалення" на ,,виборах", з'їздах чи будь-яких зборах — не радість, а нещастя і страхітлива ознака, бо все це свідчить про змертвіння духу народу.

Монолітність нації проявляється не в бюрократичних резолюціях та схваленнях, а у вільності, розкованості духовного та інтелектуального життя народу.

Треба прагнути до такої вільності, а не зупиняти її прихід арештами та репресіями.

Ми щиро і мужньо заявляємо, що не стараємось нової хвилі переслідувань, бо правда — з нами.

Всі вмирають як нікчеми, боягузи, зрадники, а інші — як вірні Сини Матері-Нації. Ми волієма вмерти, як вмирали славетні лицарі Січі Запорізької, як вмирали Тарас, Леся, Каменяр, сповнивши волю України, як вона відобразилася в їхніх серцях.

І тепер голос Матері-України гримить в нашому серці. Виконуючи її веління, ми висловлюємо Народам-Братам своє кредо, свою надію, певність,що Світло переможе Морок, що епоха розбрату, роздробленості, ворожости скінчиться і над Землею зійде Сонце Свободи.

Вислухайте Слово України 1977-го року.

1. Державність

Всі історичні катаклізми, що їх пережив український народ за останні віки, породжені ідеєю державності.

Воля нації прагне до непідлеглості, до суверенітету, до будування свого, незалежного життя, а довколишні імперіялістичні хижаки роблять все від них залежне, щоб не допустити такої суверенности, а за консервувати обраний для жертви народ у вигляді сировини — харчової, духовної, енергетичної та всякої іншої.

Так сталося з Україною. Маючи вражаючий потенціял волелюбності, мудрості, творчості, щирості, маючи рідкісні багатства землі і духу, вона в критичний час не змогла відстояти свою державність, стала колонією жорстокої, безжалісної імперії, воля котрої була діяметрально протилежна волі поневоленої України.

Росія зневажила всі братерські угоди, розтоптала Слово, промовлене в Переяславі. Народ, волелюбністю якого захоплювалась Європа, став кріпаком, рабом холопом чужинецьких насильників. Григорій Петровський, промовляючи в Думі, прекрасно висвітлив злочинну акцію самодержавства щодо поневоленої України — деградація культурного й духовного життя, нещадна експлуатація природних ресурсів, безупинний геноцид.

Ось чому Український народ з радістю підтримав Революцію і проголошення Української Республіки.

Проте кращі ідеї українських революціонерів, а також ідеї Леніна по національному питанню, не були втілені в життя. Наступним рокам не вдалося перемогти шовіністичний дух великодержавників і ,,дух Катерини та Петра" ще страшніше втілився в злочинній діяльності Сталіна.

Мільйони замучених, закатованих, померлих з голоду, — все це давно всім відомо. Іноколи дивним видається, чому ще досі існує на географічній карті Україна, чому ще інколи чується українське слово, і найвидніше — що Україна є членом Об'єднаних Націй, —отже являється суверенною державою.

Не будемо гратися в піжмурки: та наша державність — є лише паперовий міраж. І настала пора поставити всі крапки над і покінчити з невинною, підступною грою щодо нашої суверенности всіх інших республік Союзу.

Воля історії така, щоб кожен (навіть найменший) народ виступив на історичне поле, як неповторний Син Своєї Матері у Єдиному Братерстві Людства.

Ми глибоко шануємо культуру, духовність, ідеали російського народу, але чому Москва має вирішувати за нас на міжнародних форумах (наприклад, на Хельсінкському або Белградському) ті чи інші проблеми, зобов'язання тощо?! Чому культурні, господарські, наукові, сільськогосподарські, міжнародні проблеми України мають визначатися та плянуватися в столиці сусідньої (хай і союзної) держави?

Ми не наївні простаки. Ми розуміємо, що тут діє той же самий дух імперіялізму та шовінізму, про який так виразно і гнівно писав наш Кобзар:

Це ж той Перший, що розпинав
Нашу Україну,
А вторая доконала
Вдову-сиротину
Кати, кати, людоїди...

Краще не скажеш! І сучасникам революціонерам, комуністам, романтикам, будівникам Нового Світу Любові та Братерства слід гарненько перечитати манускрипти минулого, щоб не літати в абстрактних надуманих схем, а одягнутися в нерушиму броню заповітів Духу Народного.

Нас не спіймати в мережу кримінальних хитросплетінь — хіба-що сатрапи бюрократичної твердині

(Закінчення на ст. 3-ій)

Вечір в Бостоні в пошану бл. п. Олекси Мельниченка

Бостон, Мас. — Тут заходом Українського Конгресового Комітету Америки Відділу в Бостоні з допомогою родини бл. п. Олекси Мельниченка та громади української православної церкви Святого Андрія, відбувся вечір, присвячений пам'яті Олекси Мельниченка. Вечір розпочався соборною панахидою за спокій душі Покійного, що її відслужили о. декан Петро Огірко, парох української католицької церкви в Бостоні, та о. протоієрей Мирон Пахолок, парох української православної церкви в Бостоні. Церкву виповнила добірна публіка. Хор української православної церкви під диригентурою інж. Пружніцкого відспівав панахиду о п'ятій год. вечора 30-го квітня ц. р.

Відтак, у залі української православної церкви відбулося прийняття для гостей, що його приготовила родина Покійного. Розпочато його молитвою „Христос Воскрес". Програму вечора відкрив Г. Ранюк, зять Покійного, який розповів про пережиття Покійного на рідних землях, переслідування його в рідній Україні, втечу до Німеччини, страшне переживання під час війни, а потім — табори і приїзд до Америки, до Бостону.

Покійний знаючи добре неволю і страждання свого улюбленого народу, він був учасником штучного голоду в Україні в 1932-33 роках, страшно болів над своїм народом, тому на кожнім кроці, де тільки міг, старався допомагати своїм людям, як рівнож не жалів ні часу ні труду для загальної української справи, бо як тільки він прибув до Бостону, негайно нав'язав тісні зв'язки зі всіми українськими організаціями і товариствами; тоді занедбаний Відділ в Бостоні Українського Конгресового Комітету Америки він переорганізував та став його головою. Будучи головою, він улаштовував багато свят і маніфестацій в обороні поневоленої України. Степан Сєдлярчук, який співпрацював з Покійним, бувши заступником голови Відділу, з'ясував приявним, яку велику роботу Покійний зробив для поширення Відділу УККА в Бостоні.

Далі заступник голови Відділу УККА в Бостоні, референт зовнішніх зв'язків мґр Орест Щудлюк, забрав слово і в імені Відділу УККА в Бостоні склав сердечне співчуття родині Покійного, як рівнож з'ясував велику втрату великого суспільного працівника для українського народу.

Покійний Олекса Мельниченко був поетом-фахівцем, для якого поезія була його головною працею. Приїхавши до Бостону, він не був задоволений зі своєї праці, тому покинув Бостон, виїхав до Ню Йоркського Стейту, де купив фарму 83 акри саду, біля селища Джермантавн, над Гудзоном. Однак, в годинах вільних від роботи він далі творить. Тим самим треба віддати цьому „поетові з народу" велику пошану за те, що він зміг створити такі поезії, як: „Тяжкий спомин про дружину", „З австралійських вражень", „Заповіт", „Живуча молодість", „Пам'яті Дружини", „Пам'яті Матері", „З відвідин України", „Подарунок від сестри" з України", окремі вірші видані збіркою „Від щирого серця", їх друковано в різні роки на сторінках журналів: „Нові Дні" (Торонто, Канада), „На сторожі Православ'я" (Ню Йорк) і в часописах: „Українські Вісті" (Новий Ульм), „Свобода" (Джерзі Ситі), „Вільна Думка" (Сідней, Австралія)

Під час вечірньої програми в честь Покійного і його поетичної творчости, вечір переплітано читанням його творів, що їх гарно виконали Марія Кайко і А. Міцкевич.

Щоб вшанувати пам'ять Покійного прибуло багато представників організацій і товариств, студентів українського Гарварду, як рівнож заступник голови, організаційний референт, керівник Наукового Інституту Фонду Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті Богдан Тарнавський.

В пам'ять бл. п. Олекси Мельниченка переведено збірку, гроші з якої переслано до таких установ: Український Дослідний Інститут при Гарварді — 700.00 дол.; часопис „Українські Вісті" — 100.00 дол.; журнал „Нові Дні" — 100.00 дол.; Українську Православну Семінарію „Св. Софія" — 100.00 дол.; оселю ОДУМ-у „Київ" — 50.00 дол.

Так вшанувала Бостонська громада дорогого нам бл. п. Олексу Мельниченка в його сорокдневне відзначення смерти. На закінчення відспівано пісню „Видиш брате мій". Родина Покійного подякувала всім приявним, які прибули звеличати це свято, як рівнож в дальшій програмі показувала фільм про Покійного і його родину.

Д-р Іван Дідюк

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

КЛЮБ ПРОГУЛЬКОВЦІВ

ПРИ Т-ВІ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

влаштовує

2-ТИЖНЕВУ ПРОГУЛЬКУ

до Португалії і на острів Мадейра

- **КОШТ прогульки $529.00 від особи,** включає літак до Португалії і Мадейри, люксусові готелі зі сніданками і льокальні виїзди.
- **Від'їзд з Ню Йорку 6-го вересня 1977 р., а поворот 20-го вересня ц. р.**
- **Зголошення приймає інж. Б. Захарчук, телефон — (215) 836-2215 або письмово на адресу:** Ukrainian Engineers Society, 4814 N. Broad Street, Philadelphia, Pa. 19141.

Інж. Михайло Вінтонів

(У першу річницю його трагічної смерти)

Учасники двох перших Земляцьких З'їздів Станиславівщини (1965-го й 1968-го років) зберігають пропам'ятні мистецькі печатки, що їх виконав один з учасників цих імпрез, інженер-агроном Михайло Вінтонів.

Бл. п. інж. Мих. Вінтонів

На Третьому З'їзді Станиславівщини, що відбувся 7-го й 8-го травня 1977-го року на Союзівці. не було вже такої з'їздової печатки — бо не було вже в живих названого виконавця. Рік тому він спочив вічним сном на бостонському цвинтарі після трагічної насильної смерти на 70-му році направду трудолюбивого життя...

26-го лютого 1976-го року інж. М. Вінтонів о год. 4-ій сполудня вертався, як кожного дня, з праці додому. На вул. Бостон у ясний день напали на нього два бандити. Від ударів залізним предметом по голові нападений упав на землю, втративши притомність, якої вже більше ніколи не відзискав, — як не відзискав теж і мови.

Три місяці пролежав так безмовно й безпритомно у шпиталі, не реагуючи на приявність найближчої родини, аж доки 31-го травня 1976 не прийшов кінець, сиротами залишаючи дружину Анну, многократно раненого й нагороджуваного медалями за хоробрість у В'єтнамській війні сина Мирослава та сестер — Марію в Україні і Зоню в Польщі. Поховали Покійника 5-го червня 1976-го року з українсько-католицької церкви Царя Христа в Джемейка Плейн, Масс., на цвинтарі Мавнт Говп у Бостоні.

Бл. п. Михайло Вінтонів народився 20-го листопада 1906-го року в Станиславові, де його батько був залізничним службовиком, але жив із родиною в підміському селі Пасічна, яке потім східні „визвольники" прилучили до Станиславова. Середню освіту в українській державній гімназії цього міста завершив матурою в 1928-му році і того ж року був покликаний до військової служби, в час якої закінчив офіцерську школу в ранзі поручника.

Дальший життєпис цієї сильної індивідуальности характеристичний не так зовнішніми подіями в її житті, як „своїми власними" подіями, які цей юнак створював у постійному шуканні себе-вияву, у здобуванні все нових знань та сталенням своєї волі. В таких намаганнях опанував штуку гіпнотизування. Так само самотужки навчився майстерно виконувати не одну працю — як от, згадані на вступі пропам'ятні печатки, які не належать до його пізнішого звання агронома.

Та найвиразнішу печатку на душу молодого „шукача шляхів до себе самого" мала його зустріч із музикою. Ще в гімназії бувши, Михайло заздрісно прислухався, як його товариші з семінарії вигравали на скрипці: хотілося й собі так само гарно, ще краще грати. А що в українській гімназії не вчили музики, то єдина рада була: брати приватні лекції на скрипці і грати, грати, грати — аж доки не перевершить семінаристів.

Ціль швидко була здобута, але тоді молодий адепт музики відчув, що кохання з музами в'яже. Він відчув у собі обов'язок зорганізувати в селі мішаний хор, влаштовувати концерти й річниці української державности, а вкінці — щось небувале: поставити на селі влсними сільськими силами „Запорожця за Дунаєм" (вийнятки таки довелося зробити для роль Одарки й Оксани, які виконували спроваджувані „пані з міста"). Хай тільки ніхто не подумає, що то буз „Запорожець" співаний і граний якоюсь „самолівкою" — Вінтонів, з усім, що робив, міг де завгодно, показатися між люди!... Очевидно він був диригентом і режисером імпрези, сам розписував ролі й ноти, розучував партії з солістами, хором і оркестрою цього історичного пасічнянського „Запорожця", що відбувся в 1932-му році.

Та любов до музики одне, а вимоги життя друге: треба було робити щось із собою, щоб вирватися з імпасу підпольської „бідосі", в якій для українського інтеліґента пересічно не було ні праці — ні студій, ні смерти — ні життя.

Вінтонів вичитав десь, що в хорватській столиці — Загребі найдешевші студії і восени 1934-го року вибрався тудою, взявши з собою тільки скрипку, ноти і постанову здобути агрономічні студії.

Два перші реквізити покищо не пригодилися нашому мандрівникові — на новому місці не йшло „як по нотах на скрипці". Треба було досвіту вставати, розвозити-розносити печиво по крамницях і всяко заробляти на прожиток та на оплату за науку. Легше стало аж тоді, як студент Вінтонів запізнався зі своєю пізнішою дружиною Анною, яка допомогла йому закінчити студії. Тоді, очевидно, до голосу зараз прийшли скрипка, ноти і взагалі музика. Якстій народжується український хор Вінтонева, з яким концертує по Загребі й околицях, а навіть відвідує українські громади Франції.

Після Другої світової війни інженер Михайло Вінтонів стає повітовим агрономом, дістає похвали і признання за взірцеву агрономічну діяльність. Та непевність завтрішньої днини в комуністичній країні, листи від друзів з Америки, ба, навіть намови власної дружини-автохтонки призводять до рішення еміґрувати до Америки на весну 1958-го року.

І знову на новому місці було спочатку „не по нотах на скрипці". Але вкінці Вінтонів дістав постійну працю керівника адміністраційних робітників у великому домі забезпеченевої компанії в Бостоні, знайшла належну працю жінка, відкрив своє фотографічне заведення син Мирослав (якого репортажі з В'єтнаму були друковані в „Свободі", так же, як і дописи батька — Михайла — про культурне життя Бостону). Як і не могло бути йнакше, Вінтонів був диригентом хору при українській католицькій церкві св. Юрія, а останньо вів хор Українського Народного Дому в Матапені — Бостон.

Жити б тільки і працювати на емеритурі — нарешті в ділянці своїх духових зацікавлень — отже, ні... Присуд лукавої долі, виконаний залізним предметом на постійно працюючому мозку цієї шляхетної людини, звучить: „Умирати!"...

Життя Михайла Вінтонева лишиться незакінченою симфонією його мрій, приготувань і доказаних багатьох талантів.

Дав би Бог, щоб — для вирівняння цієї несправедливости долі — діло батька завершив його син, якого Всевишній стільки разів вивів із пекла останньої (В'єтнамської) війни!

Ст. Зубаль і О. Гайський,
товариші Покійного

Український Музичний Інститут — Відділ Ню Йорк
136 2-га Авеня

П'ятниця, 24-го червня 1977 р., год. 6-та веч.

КІНЦЕВИЙ ВИСТУП УЧНІВ

Марта Асрбе, Аніта Асрбе, Біл Асрбе, Ліда Думич, Орест Гарасимчук, Арета Гарасимчук, Олесь Кмета, Ірка Коцка, Ірена Масвеька, Марта Мачай, Рома Сачко, Христя Саляк, Діси Шіфман, Соня Шерег, Юрко Фурда, Володимир Яремчук, Струнний Ансамбль і Ансамбль Гітар,

По програмі роздача свідоцтв і нагород.

УКРАЇНА ЛІТА 1977-го РОКУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

просто розчавлять нас поза всякою „законністю". Ми проте, щиро і з певністю проголошуємо кілька твердо продуманих положень щодо державності (як своєї так і сусідніх народів).

— не людина для держави, а держава для людини. Тому будь-які суспільні ґрансформації повинні отримати схвалення нації через всенародний референдум. Всі організовані через пресу „голоси народу" будуть викинуті на смітник історії.

— Ми не ставимо питання про „відділення" України. Нам нема від кого відділятися? Навпаки, ми ставимо питання про проєднання — приєднання України, Росії, Грузії, Латвії та інших братерських націй до Єдиного Духу Людства.

— Ми за Спілку, яка називається Союзом Радянських Соціялістичних Республік, а згодом трансформується у Братерство Вільних Народів Землі. Але кожен народ повинен бути в цій Спілці вільним членом, незалежним творчим духом. Лише при такій умові щезнуть ті деформації, що спотворюють стосунки між народами, сіють розбрат і підозріння. Коротше — народ повинен бути господарем своєї землі, своєї традиції, свого творчого спадкоємця, своєї волі до побудови кращого життя — для всіх, для кожного.

— Отже, найрадикальніша вимога духу Української Нації для себе і для братерських народів — повна суверенність творчого прояву у всіх сферах духовно-господарського життя. Ніщо в світі не може зупинити втілення цієї ідеї в зримі форми історичної реальності.

— Як саме буде виявлятися соціяльна трансформація поглиблення суверенітету тієї чи іншої нації — важко передбачити, і не слід плянувати цього. Сплячий велетень-народ має в серці своєму багато несподіванок для ворогів і скептиків.

Але ясно одне: без вільної, мислячої людини не здійсниться жодна важлива акція історично ваги. Тому, особливу увагу треба приділити Людині, її духові, її правам

2. Людина. Її права

Химерна справа: у нас є непогана Конституція, наша країна підписала Загальну Декларацію Прав Людини, Хельсінкські Угоди, — і в усіх цих документах без кінця повторюється про Права Людини, про те, що Людина може і має право і те й се і так далі, — а коли до діла — то всі ці права і можливості обертаються не лише міражем, а жорстокими ударами. Вимагаючи те, що декларовано в офіційних документах, Людина прирікає себе на вічні тортури. Себе і близьких своїх...

Страхітливий парадокс. Його потрібно вияснити.

А суть, безумовно, в тім, що права декларуються бюрократичною структурою, так би мовити, вивішуються на стіні, а не випливають з самої правосвідомості людини.

Наведемо найпримітивніший приклад.

Свобода слова, свобода волевиявлення, свобода виїзду і в'їзду і так далі.

Декларуючи ці права, державна структура нічого нового не сказала Людині, а лише по-блюзнірському товкмачить їй те, що було притаманно кожній мислячій істоті у всі віки, та й не лише людині, а всьому сущому. Але якщо стихійна людина запитувала лише себе, „Бога в собі", щоб діяти так чи інакше, то тепер вона повинна питати дозволу на своободу слова чи дії у якогось книжкового червяка, у чиновницької душі. А бюрократи, ясна річ, завжди знайдуть безліч параграфів чи псевдозаконних гачків, щоб заборонити Людині здійснення її волі.

Ілюстрація — сучасна ситуація.

Хочеш виїхати — ти ворог Держави. Алеж держава — це моя добровільна домовленість з іншими; то хіба ж неясно, що я можу створити державу і ліквідувати державу. А якщо інші хочуть її зберегти, то це означає, що вони повинні тримати мене в мишоловці своєї волі, бо тоді самі перетворюються на тюремщиків і рабів.

Думаєш інакше — ти ворог Держави.

Але ж хіба у Держави є якась імперативна думка, згідно з якою всі люди повинні мислити?

Мисль — блискавиця! Як можливо її узгодити з каноном? Хто каже, що він мислить так, як велить держава, — той зовсім не мислить, бо повторювати по-мавп'ячому чужі навіть геніяльні думки, — це означає стати папугою, грамофонною платівкою.

Суть всіх цих міркувань в тому, що необхідно рішуче повернутися до правосуб'єктності людини, що відображено й в статті 6 Загальної Декларації Прав Людини, — і діяти у відповідності з Волею Суб'єктива, а не здійснення Його.

Отже, всі декларації конституції, міжнародних правових документів і т. д. щодо Прав Людини повинні трактуватися не як право бюрократа дозволити мені те або це, а як Право Людини обрушити на бюрократа меч Закону, коли той чи інший чиновник забороняє правове волевиявлення суб'єкта. (Зрозуміло, ми не говоримо тут про явно злочинні зазіхання суб'єкта, спрямовані супроти інших людей, супроти інших прав).

Говорячи конкретно, ми вимагаємо

— Вільного виїзду з Батьківщини і повернення назад,

— Вільного розповсюдження своїх ідей і знайомства з ідеями інших людей,

— Вільного створення творчих, мистецьких, філософських, наукових асоціяцій і розпуску їх,

— Вільної участі в формуванні свідомости народу і справах держави,

Вільної діяльності, спрямованої до всеоб'єднання Духу Людства на засадах Братерства, Любові й Розуму.

Микола Понеділок

Рятуйте мою душу

ПОВІСТЬ

Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО

Сторінок 503 · Ціна 8:00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Похорон Евдокії Кривої-Сташків

Члени ФКУ і родини несуть домовину покійної Меценатки.

У п'ятницю, 3-го червня ц.р. в Детройті відбувся похорон меценатки Гарвардського університету бл. п. Евдокії Кривої-Сташків. Покійна від 1910-го року, від часу свого приїзду з Тернополя до Америки, проживала разом з чоловіком у Детройті. Тут ще й тепер замешкує її ближча і дальша родина, яка взяла участь у похоронних відправах. Покійна дітей не мала. Рідна її сестра Анна Біловус перебуває в домі відпочинку і не могла взяти участи в похороні.

Покійна Евдокія Сташків по смерти чоловіка, в 1940-их роках виїхала до Маямі, Фльорида, і там 1-го червня ц.р., на 87-му році життя відійшла у вічність. Тлінні останки — Покійної 2-го червня, пізно вночі, похоронне Заведення Градовської в Детройті-Захід, перевезло літаком із Фльориди до Детройту, щоб Покійну поховати поруч могили її чоловіка Сташкова.

Участь в похороні взяла ближча і дальша родина: дочка рідної сестри Покійної — Анни Біловус, заміжня Гарт, з чоловіком і сином; дружина брати Андрія Кривого, колишнього УСС-а, Софія Крива і її (Софії) дочка Ірина, заміжня Ґрейсі, з чоловіком адвокатом Павлом, разом із вісьмома дітьми; дальші свояки та кузен Роман Юшкевич, який по приїзді з Німеччини до Детройту в 1950-му році, проживав разом із тією родиною, давно тут загосподареною.

Отець Володимир Климчук, сотрудник о. декана Михайла Бохневича відслужив Панахиду в Похоронному Заведенні Градовської, а пізніше в церкві св. Івана Хрестителя Службу Божу, і сумний похоронний похід відійшов на цвинтар „Голі Крос", де по останній відправі в каплиці, представник Наукового Інституту при Гарвардському університеті й Фонду Катедри Українознавства в Детройті ред. Михайло Бажанський попрощав Покійну гарними словами вдячности, звеличуючи її великий шляхетний дар двадцять тисяч долярів на українські студії Гарвардського університету, з чого буде користати нове покоління молодих науковців і ввесь український загал.

Домовину несли члени ФКУ разом із ближчою родиною. Працівники Фонду Катедри Українознавства взяли активну участь у всіх похоронних відправах і склали співчуття. ФКУ репрезентували: Ольга Дужа, Анатоль Ромах, інж. Теофіль Марчак, Іван Лотоцький та інші. Інженер Марчак виконав декілька фотографій, одну з яких тут використано.

На панахиді та Службі Божій співав диригент церковного хору „Боян" Кирило Цепенда при співучасти членів ФКУ.

Комітет ФКУ — Детройт

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Брата і Шваґра

св. п. Василя Дубаса

передаємо на фонд Українських Студій при Гарвардському Університеті 25.00 долярів.

•

Опечаленій дочці, Анні Дубас, пересилаємо наші щирі співчуття по утраті Батька.

•

Нехай вільна американська земля буде Йому легкою.

St. Katharines, Canada **Осип і Христина КАСЮХНИЧ**

З ПРИВОДУ СОРОКОВОГО ДНЯ СМЕРТИ

бл. п.

МИХАЙЛА ПЕТРУНЯКА

буде відслужена

в суботу, 25 червня 1977 р., о год. 9-ій ранку

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

за спокій душ, Його та Його пок. Дружини

МАРІЇ

в українській католицькій церкві

Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

31-12 30-та вулиця.

Прохаємо разом з нами помолитися за Їхні Душі.

ПРИЯТЕЛІ

З жалем та болем серця ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що з Волі Всевишнього, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність, в неділю, 19-го червня 1977 року, на 66-му році життя, після тяжкої недуги, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п.

ВАСИЛЬ КУЗЬМА

б. член ОУН та член Похідної Групи Південь.

ПАНАХИДА — у вівторок, 21-го червня 1977 року, о годині 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в середу, 22-го червня 1977 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., а опісля на український цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина — НАДІЯ
донька — МИРОСЛАВА з мужем МАРТИНОМ та дітьми ЛЕСИКОМ та МАРТИНКОМ
сини:
ОЛЕГ
ЮРІЙ з дружиною КАТРЕЮ та синком ВАСИЛЬКОМ
брат — ВОЛОДИМИР з дружиною АННОЮ та дітьми в Україні
кузинка — СТЕФАНІЯ з мужем та дітьми в Україні

•

Просимо замість квітів, складати на добродійні цілі.

Розгортається видання...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

раїнці Філядельфії візьмуть масову участь у цьогорічному фестивалі, але й прибудуть українці з довколишніх громад, а зокрема з Ню Йорку, Балтімору, Аллентавну, Вілмінгтону і ін. Тоді, як інші національностеві громади мають спільні фестивалі, Міська Управа Філядельфії вийшла спеціяльно назустріч українцям, даючи їм можливість вже другий рік підряд влаштовувати власний, тільки український фестиваль. Не слід було б втратити нагоди на майбутнє, тому масова участь у фестивалі мусить бути забезпечена.

Відділ УККА запросив до участи у фестивалі Українську Танцювальну Групу „Дунай" із Сейнт Кетринс, із Канади, щоб дати програму на якнайвищому рівні. Цей ансамбль був не тільки кількакратно відзначений Культурною Комісією КУК-у, але й брав участь у програмі в честь і в приявності королеви Єлисавети ІІ-ої у Лондоні. Філядельфійський чоловічий хор „Прометей" і концертова піяністка-віртуозка Христина Петрівська під сучасну пору в найкращій формі. На вершку слави є також інші виконавці мистецької програми: маестро Андрій Добрянський, басбаритон Метрополітальної Опери, та солістка Ньюйоркської Міської опери Марта Кокольська-Мусійчук, яким акомпаньюватиме піяніст Тома Гриньків. Український Гуцульський Ансамбль „Черемош" із Філядельфії виступить із правдивим гуцульським танком, бо ж його членами є справжні гуцули.

Проф. д-р П. Стерчо поінформував про ухвалу Сенатом Пенсильвенії спеціяльної резолюції в обороні Валентина Мороза й інших українських переслідуваних совєтським режимом. Цю резолюцію передано на руки голови Відділу УККА у Філядельфії, який очолював спеціяльну делеґацію до Сенату Пенсильвенії в Гаррісбурзі. Резолюцію переслано урядовою дорогою до Державного департаменту для передання її урядові СССР. Референтка оборони людських прав в Управі Відділу, мгр Уляна Мазуркевич, поінформувала, що оборона Валентина Мороза й інших ув'язнених продовжується, а недавно одна із жидівських організацій, які боряться за людські й громадянські права, включила Валентина Мороза у список тих в'язнів, проти переслідування яких вона буде особливо змагати.

Хоч і прийшло літо, Управа Відділу ухвалила, що в часі підготови Українського Фестивалю в Рабин Гуд Делл та інших пекучих справ, годі вакаціонувати. Вона працюватиме і в часі літа, бодай до половини серпня.

Увага! Увага!

МАЄМО ЩЕ НА СКЛАДІ:

Василь БАРКА: ВЕРШНИК НЕБА — ессеї .... $ 2.00

Іван БАРЧУК: ІСКРИ РОЗУМУ — том перший 10.00

Д-р Данило БОГАЧЕВСЬКИЙ: НА ВОЗІ І ПІД ВОЗОМ — картини з життя галицького вояка і правника 6.00

Олександер БРИК: П'ЯТЬ ПЕРЕД ДВАНАДЦЯТОЮ .. 6.00

Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ — п'ять томів 36.00

Докія ГУМЕННА:

БЛАГОСЛОВИ МАТИ — казка — ессей 6.00

ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЕВРОПИ КРИТСЬКОЇ — феєрія 3.00

ЖАДОБА — оповідання 3.00

ЗОЛОТИЙ ПЛУГ — роман 6.00

РОДИННИЙ АЛЬБОМ 7.00

ХРЕЩАТИЙ ЯР — роман — хроніка (Київ 1941-43) 6.00

ЧОТИРИ СОНЦЯ — оповідання й новелі 6.00

Володимир КЕДРОВСЬКИЙ: ОБРИСИ МИНУЛОГО — — деякі останні діячі — українофіли напередодні революції 1917 року 2.50

ДО ІСТОРІЇ ЗНУЩАННЯ НАД УКРАЇНСЬКОЮ мовою 1876-1976. XX розділ „*Тихої води*" Людмили Коваленко в українському оригіналі та в англійському, німецькому й французькому перекладах 3.00

Микола ЛАЗОРСЬКИЙ: СВІТЛОТІНІ (Збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів 1949-1969) 7.00

Марія ЛІВИЦЬКА: НА ГРАНІ ДВОХ ЕПОХ 7.50

Станіслав ЛЮДКЕВИЧ: ДОСЛІДЖЕННЯ, СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ „Музична Україна" 1973 .... 10.00

Михайло ОСТРОВЕРХА: ВОЛОДАР — IL PRINCIPE — (Переклад з італійського) 5.00

Михайло ПРОКОПІВ: З ГОРОДИСЛАВИЧ У СВІТ ШИРОКИЙ 2.00

Іванна САВИЦЬКА: З ПТАШИНОГО ЛЕТУ — образки сучасного — дружні усмішки — репортажі 5.00

Інж. Валентин СІМЯНЦІВ: СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ — спогад 3.00

Михайло СОСНОВСЬКИЙ: ДМИТРО ДОНЦОВ — політичний портрет (З історії розвитку ідеології українського націоналізму) 12.00

о. д-р Юрій ФЕДОРІВ: ПОЯСНЕННЯ ЦЕРКОВНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ І СВЯТИХ ТАЙН 7.00

Іван ФРАНКО: ТВОРИ — комплет 20 томів 80.00

Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО":

СЛОВО — збірник ч. 5 .... 10.00

СЛОВО — збірник ч. 6 .... 10.00

АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ В КАНАДІ 1898-1973 .... 7.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного доляра на кошти пересилки.

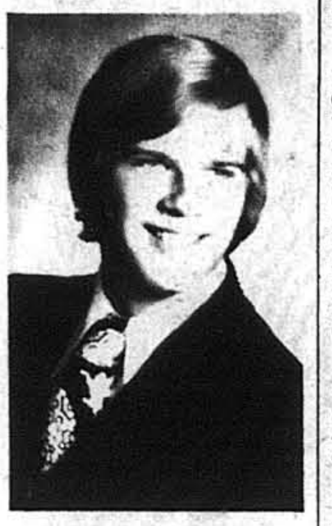
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302

Студент Ростислав Чухрай згинув в автомобільній катастрофі

Ще не вспіла спортово-союзова громада Клівленду усвідомити собі, що помер колишній секретар й голова УАСК „Львів", заслужений діловод 346-го Відділу УНСоюзу цієї самої назви та справник Комітету придбання грища для „Львова", бл. п. Степан Глоговський — як громом з ясного неба вдарило нове нещастя. У досвітню годину суботи, 28-го травня, на два дні перед своїми уродинами, вертаючись автом із пластової оселі „Писаний Камінь", у Бейнбріджі, Огайо згинув в автомобільній катастрофі невіджалуваної пам'яті син Ярослава і Кляри Чухраїв, многонадійний студент 4-го року Технологічного інституту в Рочестері, Н. Й., один з найкращих футболістів „Львова", популярний в американському спортовому світі під назвою „Расті", пластун і союзівець — Ростислав Чухрай.

Бл. п. Ростислав Чухрай

Причиною катастрофи була перевтома бл. п. Ростислава, який керував автом: саме в місці, де шлях повертає направо вбік, водієм заволоділа втома, звиключенням свідомости. Не повертаючи за шляхом, авто поїхало далі в первісній простій лінії й вдарило в придорожній телефонічний стовп. Водій Ростислав згинув, а товариш-сумівець Роман Данко, що сидів поруч нього в авті, зазнав поважних контузій і покалічень...

Бл. п. Ростислав був дуже чутливою, родинною, сповненою любови до батьків, брата-спортовця Ярослава, сестри Оксани та вуйка Миколи — людиною. Вернувшися на вакації з коледжу, сказав батькам: — Я почуваю себе таким легким, що мені здається в мене виросли крила. Я готовий летіти, — мені нічого боятися в житті... Колись ви казали, що хотіли б бути горді з мене. І будете горді!

Мав усі дані робити такі обіцянки: перший на своєму курсі в науці, перший між футбольними стрільцями на грищі, всебічно начитаний, з виразним нахилом до філософічного сприймання життя, цей юнак мав усі дані поповнити ряди нашої вимріяної наукової зміни.

Але будні поставили до молодої людини свої вимоги. Почувши, що товариші влаштовують на пластовій оселі зустріч-ватру, забажав поїхати і собі, щоб — після цілорічної розлуки — поділитися з друзями вістями й поглядами.

Гутірка при ватрі затягнулася до третьої ранку, як Ростислав заявив, що їде додому. Брат і товариство радили йому заночувати на оселі, але амбіція й почуття обов'язку переважили: ні, він таки поїде — треба ж уранці батькам у підприємстві допомагати...

А батьки готовили йому велику несподіванку: за два дні, 30-го травня, уродини, ще й повноліття їхнього улюбленця Ростислава — отже, прийнят[illegible]ього і всіх його т[illegible]

І раптом, таки[illegible]жахливий скрегіт долі, кінець усіх плянів і всіх надій.

Передбачені на прийняття і непередбачені учасники прийшли до Ростислава двічі — але вже тільки на те, щоб несповненому Солезіантові віддати останню прислугу. Повно народу на панахиді в заведенні М. Колодія, при 14-ій вулиці, в Клівленді в понеділок, 30-го травня — повно на похороні днем пізніше, що відбувся з церкви свв. апп. Петра й Павла, при З. 7-ій вулиці, на український католицький цвинтар при Герц Ровд, у Пармі, Огайо.

Покійника, що так несподівано сиротами залишив матір-жалібницю, батька — ревного члена Проводу УАСК „Львів", брата-змагуна, відданих йому сетру й вуйка та численну спортову, пластову, студентську і союзову братію, передчасно відлітаючи на Вічну Ватру — прощав колишній голова „Львова" і заснованого при ньому 346-го Відділу УНСоюзу проф. Яків Кльований.

...Дух юного Покійника може спокійно спочивати з Богом. Ми всі були, є і будемо горді з нього — тільки чому такі короткі й неповні ці гордощі? Чому, навіть не закінчивши етапу прологу, цьому життю в бруньках судився негайний кінець — епілог?...

О. Гайський

ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ; РІДКІСНІ ВИДАННЯ!

Андрій Яковлів: „ДОГОВІР БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654 р." $2.00

Микола Ковалевський: „ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ" — мемуари 3.50

Авраам Шіфрін: „У СОВЄТСЬКІЙ КАТІВНІ". Із свідчень політв'язня 1.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ:

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

УВАГА! УВАГА!

Вже появилися друком два прева[illegible]ливі історичні документи:

„Денник Начальної Команди УГА" і суд над генералом М. Тарнавським

DIARY OF THE SUPREME COMMAND OF THE UKRAINIAN GALICIAN ARMY

Сторінок 326 тверда оправа. Ціна 10.00 дол.

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 0.7[illegible] центів на кошти пересилки.

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Увага Увага!

ІВАН КЕДРИН

Життя – Події – Люди

СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

LIFE — EVENTS — PEOPLE

MEMOIRS and COMMENTARY

Книжка у твердій темно-блакитній полотняній обгортці, із золотими літерами, роботи мистця

БОГДАНА ВОЖЕМСЬКОГО.

724 сторінок. Ціна 20.00 дол.

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного доляра на кошти пересилки.

SVOBODA, 30 Montgpmery St., Jersey City, N.J. 07307

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

ПИСЬМЕННИКИ СВІТУ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Washington, N.Y., U.S.A.; Prof. Fabino Buscalferri, Italy.

В конференції письменників з країн-сиґнаторів Гельсінкського Заключного Акту взяло участь понад 150 письменників, а в тому і 13 письменників з СССР. Серед них був Є. Євтушенко, А. Вознесенський і одинокий письменник з України, який був зареєстрований, як представник СССР під прізвищем Васілій Козаченко (Голова СПУ).

Щоби надати значення цій першій такого роду конференції, на її відкритті були відчитані привіти від ген. секретаря комуністичної Партії Болгарії Тодора Живкова і Леоніда Брежнєва.

Не зважаючи на дружні літературні зв'язки між Україною і Болгарією, письменники зі Совєтської України участи в цій конференції не брали.

Відсутність України в Софії різко вражала коли взяти до уваги, що в Болгарії довгі роки працював і помер український демократичний діяч-вчений, Михайло Драгоманов. На болгарську мову були перекладені твори багатьох українських письменників, а в тому і Олеся Бердника, М. Руденка, Є. Гуцала, Л. Костенко, О. Довженка, клясиків української літератури М. Коцюбинського, І. Франка, Л. Українки і багатьох інших. В Софії і цілій Болгарії загально відомо, що найвідомішими перекладачами з української на болгарську мову були Петко Атанасов, Стоян Бакирджієв, Ліляна Мінкова і багато інших. Тут рівнож відомо, що в останніх кількох роках майже жадних українських творів не перекладено на болгарську мову.

Виступ Андрія Каркоця в Софії — це перший публічний виступ українця з Західнього світу в комуністичній країні на оборону ув'язнених українських патріотів в СССР.

А. Каркоць має 23 роки. Він син Надії і Михайла Каркоців, колишніх активних учасників української повстанчої боротьби на Волині.

Український Народний Союз

Ukrainian National Association, Inc.
P.O.Box 17 A — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.Y. 07302

ПАНОВЕ:

Прошу вислати інформації пр[illegible] забезпечення

Ім'я і прізвище ____________

Адреса ____________

Місто ________ Стейт _____ Зіп код _____

МОЯ ДАТА НАРОДЖЕННЯ:

____

день місяць рік

АПЛІКАЦІЯ на ПРИЙНЯТТЯ на КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на СОЮЗІВЦІ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

від 7-27-го серпня 1977 року

під проводом професорів

В. Бакума і Христини Принади-Демиденко

ІМ'я і прізвище ....

Адреса ....

Вік .... Член УНС, Відділ ....

Студенти на Курси Українознавства, які зголосяться **перед 1-им липня**, платитимуть **$180.00** за курс, **по 1-ім липня — $200.00**.

Аплікації висилати на адресу:

Ukrainian National Ass'n Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-5641

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймe негайно на різні околиці ЗСА і Канади на дуже корисних умовах праці

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Запевнена платня. Соціяльне, життьове і акцидентове забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації.
- Першенство мають професійні асекураційні спеціялісти. Охочих працювати для УНСоюзу — перевишколимо.
- Зголошуйтеся листовно або телефонічно:

Ukrainian National Association

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН КУПА, член 165-го Від. Т-ва Т. Шевченка в Толідо, Огайо, помер 2 січня 1977 р. на 60-му р. ж. Пок. нар. 1916 р. в Україні і став чл. в 1952 р. Залишив в смутку дружину Стеллу і синів Степана, Івана, Михайла та Тимофія і сестру в Україні. Похорон відбувся 5-го січня 1977 р. на цвинтарі Плезент Валлей в Петерсбург, Міч.

Вічна Його Пам'ять!

М. Пелехата, секр.

ЮСТИНА РУДЯК, членка 233 Відд. УНС в Лорейн, Огайо, померла 28 травня 1977 р. на 53 р. життя. Нар. в 1924 р. в с. Манява, Україна і стала членкою УНС в 1950 р. Залишила у смутку мужа Якова, дочку Марію з чоловіком Іваном і сином Христофором. Похорон відбувся 31 травня 1977 р. на цвинтар свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Дейнаківська, секр.

Отець **ВОЛОДИМИР ШОСТАЧКО**, член 63 Відд. УНС Т-ва Запорозька Січ в Форд Сиkі, Па., помер 19 квітня 1977 р. на 80 р. життя. Нар. в 1896 р. в Україні і став членом УНС в 1915 р. Залишив у смутку сина Юлія, дочок Іванну і Ольгу, внуків та ближчу і дальшу родину в ЗСА і Европі. Похорон відбувся 23 квітня 1977 р. на Ukrainian Section of Cloverleaf Park Cemetery, Woodbridge, N. J.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

РОЗШУК

ПОШУКУЄТЬСЯ
ПЕТРО СЕМЕНОВИЧ ЯРКОВИЙ
(син Семена і Меланії з Дудників), походженням із Великої Балки, околиці міста Кіровограду. Пошукує родина із Завадівки. Хто знав би місце його перебування, або його самого, просимо відповісти на адресу:

Iwan M. Chinchenko
(із Завадівки)
298 Templeton Avenue, apart. G
Winnipeg, Manitoba, Canada
R2V 1S2

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАВЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Мілена Рудницька
Невидимі Стигмати
Книжка у твердій темно-бронзовій обгортці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією.
Ціна 15.00 долярів.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого племени!

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

Вже є РУШНИЧОК ч. IV. — нова й дуже гарна платівка.

Найкраще місце на прийняття, бенкети, іменини, хрестини, товариські зустрічі, поминки і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807

- Різноманітна кухня та українські традиційні страви.
- Тел. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1866
- Власник українець та під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

К. М. КАРДОВИЧ

CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

Help Wanted

MACHINIST
Day shift, O/T available. Tool room and/or job shop experience. Capable of operating from prints, sketches or verbal orders.
BRIGHT STAR IND.
600 Getty Ave., Clifton, N.J.
(201) 772-3200
Equal Opportunity Employer M/F

MACHINISTS — LATHE HANDS
Must be able to read blue prints and do own set up. Experienced. Steady job. Good working conditions. Benefits. Call for appointment.
(212) 625-0929

For Rent

До винайму в Нюарку, Н. Дж., коло укр. церкви св. Івана
6 КІМНАТ
в нововідновленому 4-род. домі; скрізь килими, вільні від 1-го липня.
Тел.:(201) 374-8002

REAL ESTATE

Maspeth, Queens
На продаж прекрасний
2-РОДИННИЙ ДІМ
Господар виїжджає.
Ціна — $59.900
Дзвонити: (212) 776-3600 або (212) 672-3908. П. Сікора.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfied Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ТАРЗАН, Ч. 7776. Поворот Помпуса

Ось повертається Помпуса гелікоптер...

...Я ще далі боюся того малого, грубого чоловічка!!

Маємо одну потіху, коханий, що фільмування добігає кінця — — Тоді більше не мусітимемо журитися ним!

Чомусь мені тяжко повірити в це!